

Jizzakh State Pedagogical Institute

**Journal of Preschool
Education**

*The faculty of pre-school
education*

THE SCHOLARSHIP

“ILK QADAM “ DAVLAT DASTURI ASOSIDA O’QITISHNING AHAMIYATI

Ilmuratova Husniya Ilhom qizi

Omonboyeva Shaxnoza

JDPU talabalari

Annotatsiya : Ushbu maqolada Maktabgacha ta'lim muassasida bolalar soni ko'p guruhlarda ingliz tilini o'qitishda nimalarni e'tiborga olish kerakligi ingliz tilini o'rgatishda qanday usullardan metodlardan foydalanishimiz kerakligi to'g'risida aytib o'tilgan.

Kalit so'zlar: ingliz tili, musiqa, o'yinlar, qiziqarli tarqatma materiallar, guruhlar, bolalar , ko'p.

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida asosan to'rt guruh tashkil etilgan . Shu guruhlar miqyosida bolalarning yosh xususiyatlaridan kelib chiqqan holda ” Ilk qadam “ davlat dasturi asosida bolalarga ta'lim tarbiya beriladi . Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida har bir guruhda minimal 20- 25 ta bolalarga mashg'ulotlar o'tiladi. Bu mashg'ulotlar bolalarning ta'lim – tarbiya olishida juda katta rol o'ynaydi. Bu mashg'ulotlar orasida bolalarni til o'rgatishga oid ingliz tili mashg'ulotlari ham bor .Ingliz tili mashg'ulotlari bolalar uchun juda ham foydali va katta ahamiyatga ega bo'lgan mashg'ulotlardan biri.

Bolalarga ingliz tilini o'qitish bo'yicha o'quv faoliyatda bir qancha pedagogik shartlar bor . Bolalarga ingliz tilini o'qitishda ta'lim mazmuni quyidagi vazifalarga javob berishi kerak: **Birinchidan**, u maktabgacha yoshdagi bolalarda qiziqish uyg'otishi va ularning hissiy sohasiga ijobiy ta'sir ko'rsatishi, ularning tasavvurini, qiziquvchanligini va ijodkorligini rivojlantirishi, o'yin daqiqalarida bir-biri bilan muloqot qilish qobiliyatini shakllantirishi kerak. **Ikkinchidan**, mashg'ulotning mazmuni va uning o'ziga xos qismi (nima haqida gapirish, tinglash, nima qilish kerak) maktabgacha yoshdagi bolaning o'z ona tilida muloqot qilish orqali erishadigan shaxsiy tajribasini hisobga olishi kerak. chet tili darslarida olgan tajribalari. **Uchinchidan**, o'quv mazmuni ushbu yoshdagi bolalarga xos bo'lgan turli xil faoliyat turlarini o'rganilayotgan tilda o'rganish jarayoniga: vizual, musiqiy, mehnat va boshqalarni organik ravishda birlashtirishga imkon berishi va shu bilan ularning har tomonlama rivojlanishi uchun sharoit yaratishi kerak. bolalarning shaxsiyati. Maktabgacha yoshdagi bolalarga ingliz tilini o'rgatish maktabgacha yoshdagi bolani maktabga tayyorlash, to'g'ri talaffuz qilish, so'z boyligini oshirish, boshqa bironing nutqini quloq bilan tushunish va oddiy suhbatda qatnashish qobiliyatiga ega bo'lgan asosiy tayyorgarlik bosqichlaridan biri hisoblanadi.

Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun chet tili darslarini tashkil etish mezonlari. Ta'lim shakllari eng katta leksik birliklarni o'zlashtirishga emas, balki mavzuga qiziqishni kuchaytirishga, o'quvchilarning muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga va ma'lumotlarni shakllantirishga qaratilgan bo'lishi kerak. Amaldagi materialni o'zlashtirishning ma'lum xususiyatlariga erishish juda muhim, bu esa maktabgacha yoshdagi bolaga bolaning mas'uliyat sohasidagi til qismlarining keyingi ko'payishini nazarda tutgan holda, ulardan vaziyatli va mazmunli foydalanishga imkon beradigan minimal mablag'lar bilan ta'minlashi kerak. Darslarning shakllari quyidagicha bo'lishi mumkin: Kundalik 15-25 daqiqali mashg'ulotlar, rejim lahzalarida o'qituvchining chet tilida nutqi bilan birga. Mashg'ulotlar haftasiga ikki marta, chet tilidagi faol o'yinlar uchun oraliqlar bilan 25-45 daqiqa va dars bilan bog'liq bo'lgan modellashtirish, chizish va hunarmandchilik qilish davri. Asosiy darslarga ilova sifatida maxsus ertak darslari va video parchalarni tomosha qilish..

Tajriba faoliyati E.I. Negnevitskaya 5 dan 15 kishigacha bo'lgan guruhlarda va I.L. Sholpo 7-10 kishidan iborat guruhlarda shunday ko'p o'quvchilar bilan darsning 30 dan 45 minutgacha davom etishi (yoshiga qarab) bolalarga og'irlik qilmasligini va ularda ketishni istamasligi, darsni bitirishini aytishadi. Z .I sifatida. Futerman, samarali o'rganish uchun zarur. Har 5 daqiqada mashg'ulot turini almashtirish, ochiq o'yindan davra stolidagi suhbatga o'tish kifoya; keyin - videoga, zaryadlash; keyin qo'shiq kuylash uchun. O'yin maktabgacha yoshdagi bolalarga chet tilini o'rgatishning etakchi usuli sifatida Chet tillarini o'qitishning hozirgi metodologiyasining muhim vazifalaridan biri bu turli yoshdagi maktabgacha yoshdagi bolalarda o'yinlar yordamida o'rganishni shakllantirishdir.

Katta maktabgacha yoshdagi (5-6 yosh) bolalarga chet tilini o'rgatishning xususiyatlari Katta maktabgacha yoshdagi bolalarni tarbiyalash o'ziga xos xususiyatlarga ega. Maktabgacha yoshdagi bolalar bilan ishlashni boshlaganda, o'qituvchi haqiqatan ham bolalarning o'z faoliyati davomida paydo bo'ladigan ko'plab vazifalarni (o'yin, samarali, nutq va boshqalar) mustaqil ravishda yakunlashi uchun bolalarning shakllanish darajasi etarli emasligini bilishi kerak. Mustaqillik maktabgacha yoshdagi bolada asta-sekin o'qituvchi rahbarligida rivojlanadi. Hayotning oltinchi yili maktabgacha yoshdagi bolani maktabga tayyorlashda muhim ahamiyatga ega. Hozirgi vaqtda pedagogik adabiyotlarda bolalarni o'qitishda bolalarning mehnat qobiliyatini oshiradigan, aqliy qobiliyatlari va qiziqishlarini rivojlantiradigan, diqqatni jamlash, ixtiyoriy xotira va tasavvurning tarkibiy qismlarini shakllantiradigan, ongli ravishda boshqarishning dastlabki konfiguratsiyasidan foydalanish tavsiya etiladi. kishining harakati va nutqi. Shu munosabat bilan tavsiya etilgan bilim va ko'nikmalarni tasniflash, bolaning o'quv jarayonini soddalashtiradigan qo'shimcha frontal ko'rgazmali qurollardan foydalanish, topshiriqlarni bajarish ko'nikmalarini shakllantirish uchun

o'qitish usullari va usullariga katta ahamiyat beriladi. belgilangan turdagi va ularni ushbu sharoitlarda qo'llang.

Xulosa qilib aytganda, bolalar soni ko'p guruhda ingliz til o'qitishda bir qancha jihatlarni e'tiborga olish kerak. Eng dastlabki holat bolalarning yosh xususiyatlarini e'tiborga olish kerak. Yana guruhda bolalarni sonini to'g'ri taqsimlagan holda ingliz tili darslarini tashkillashtirish kerak. Bolalar uchun yana til va nutq materialini to'g'ri tanlash kerak. Til va nutq materialini tanlashda qiymatni rivojlantirish tamoyili hisobga olinadi. Til tarkibi nutqning turli qismlarining leksik birliklarini o'z ichiga oladi: otlar, fe'llar, sifatlar, qo'shimchalar, predloglar va maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ochiq bo'lgan grammatik tuzilmalar. Nutq materiali raqib niyatini ifodalovchi so'z va iboralarni o'z ichiga oladi. Til va nutq to'plamini tanlashda o'qituvchi chastota printsipini hisobga oladi va faol va potentsial lug'atni shakllantiradi. Faol lug'at maktabgacha yoshdagi bolalarning sinfda va sinfdan tashqarida amaliy tilni o'zlashtirish jarayonida o'rganadigan barcha so'z va iboralarni o'z ichiga oladi. Mumkin bo'lgan lug'at o'qituvchi sinfda muloqotning umumiy yo'nalishini tashkil qilish uchun foydalanadigan va bolalar ketma-ket, intuitiv ravishda o'rganadigan suhbat konfiguratsiyasidan iborat. Bu tarzda tashkil etiladigan tamoyillar bolalar soni ko'p guruhlarda ingliz tilini o'qitishda juda samaradorlikka va natijalar yaxshi bo'lishiga olib keladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Astafieva M.D. Ingliz tilini o'rganayotgan bolalar uchun ta'kil. - M.: Mozaika-sintez, 2009 y.
2. Galskova N.D. Nikitenko Z.N. Chet tillarni o'qitish nazariyasi va amaliyoti. boshlang'ich maktab: uslubiy qo'llanma.-M.: Airis-press, 2004.
3. Guseva L.P. Biz o'ynaymiz, o'qitamiz, o'zlashtiramiz - biz ingliz tilini bilishni xohlaymiz. - Rostov n / a: Feniks, 2009 y.
4. Zemchenkova T.V. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ingliz tili. - M.: VAKO, 2008 yil.
5. Ivanova M.V. Bolalar uchun ingliz tili. - M.: AST: Astrel, 2009 y.
6. Trofimova G.S. Chet tillarni o'qitishning pedagogik asoslari (Subaktika didaktikasi). - Izhevsk: Udmurt universiteti nashriyoti, 1999 y.
7. Kozina S.V. Ingliz tilida maktabgacha yoshdagi bolalar uchun ta'kil. - M.: TC Sphere, 2008 yil.
8. O'ktamova Munavvara G'ayratjon qizi, Raufjonova Navo'za Botir qizi. " Kichik yoshdagi bolalarga til o'rgatish metodikalari yohud har xil qo'shiq bilan qiziqtirib o'rgatish".

Maktabgacha ta'lim jurnali: <https://presedu.jspi.uz/index.php/presedu/index>